

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა № 114

14.11.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: კასპის ცემენტის ქარხნის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება (ალტერნატიულ საწვავად საბურავების, ნარჩენი ზეთების და პლასტმასის ნარჩენების გამოყენება) (ნარჩენების აღდგენა)

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს "ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია"; ალ. ყაზბეგის გამზ. N21

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. კასპი, ფარნავაზის ქ. N 2

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 24.07.2019

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გრინტექი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ მიერ წარმოდგენილია, ცემენტის ქარხნის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (ალტერნატიულ საწვავად საბურავების, ნარჩენი ზეთების და პლასტმასის ნარჩენების გამოყენება) (ნარჩენების აღდგენა) პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

2017 წლის 10 მაისს შპს „ჰაიდელბერგ ცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის წარმოებაზე სამინისტროს მიერ გაიცა ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N32 (საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის ბრძანება Nი-244). 2018 წლის 18 ივლისს შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიამ“ „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სამინისტროს მომართა და ითხოვა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღება, რის საფუძველზეც გაიცა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N 2-654 ბრძანება შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის წარმოებაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის“ შესახებ.

არსებული ცემენტის ქარხანა მდებარეობს ქ. კასპში, ფარნავაზის ქ. N2-ში შპს „ჰაიდელბერგ ცემენტ ჯორჯიას“ საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 67.01.51.048). ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის ერთ-ერთი წყაროდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია 100 მეტრით.

წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის თანახმად შპს „ჰაიდელბერგ ცემენტ ჯორჯია“ აღნიშნულ ცემენტის ქარხანაში გეგმავს ძირითად საწვავთან (ქვანახშირი) ერთად,

ალტერნატიულ საწვავად საბურავების, ნარჩენი ზეთების და პლასტმასის ნარჩენების გამოყენებას. სკოპინგის ანგარიშში განხილული არ არის ტექნოლოგიური ალტერნატივები, წარმოდგენილია მხოლოდ არაქმედების ალტერნატივა.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად ცემენტის ქარხნის მოდერნიზაციის შემდეგ ქარხანაში გამოიყო ნედლეულის შესანახი და ცემენტის კლინკერის წარმოების ზონები. ობიექტზე ცემენტის მშრალი მეთოდით წარმოებისას ღუმელი საწვავად მოიხმარს: 70% იმპორტირებულ და 30% ადგილობრივ ქვანახშირს. კლინკერისთვის წვის ზონაში აუცილებელია 1450 °C ტემპერატურის შენარჩუნება, რისთვისაც ალის ტემპერატურა უნდა აღწევდეს დაახლოებით 2100 °C-ს. აღნიშნული ტემპერატურის მისაღწევად საწვავის მინიმალური ენერგეტიკული ღირებულება შეადგენს 22-23 გიგაჯოულ/ტონას. საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლი და დანადგარები საშუალებას იძლევა წარმოებაში მოხდეს ალტერნატიული საწვავის მიწოდება მშრალ ღუმელში შემავალი კამერიდან. ობიექტზე შესაძლებელია ძირითად საწვავთან ერთად (ქვანახშირი) 15 %-მდე ალტერნატიული საწვავის გამოყენება.

საწყის ეტაპზე კასპის ცემენტის ქარხანაში დაგეგმილია შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ობიექტებზე (კასპის, ფოთის და რუსთავის ცემენტის საწარმოები, ოცამდე ბეტონის საწარმო და კარიერები) წარმოქმნილი ნარჩენების (საბურავების, ნარჩენი ზეთების და პლასტმასის ნარჩენები) მიღება და გამოყენება ალტერნატიულ საწვავად, ხოლო შემდგომ ეტაპზე საწარმო გეგმავს აღნიშნული ნარჩენების მიღებას სხვა მომწოდებლებისგან. სკოპინგის ანგარიშში მოცემული არ არის ინფორმაცია ალტერნატიული საწვავად გამოსაყენებელი საბურავების, ნარჩენი ზეთების და პლასტმასის ნარჩენების რაოდენობის, მიღების პირობების და სიხშირის, ასევე დასაწყობების ადგილებისა და შენახვის პირობების შესახებ. სკოპინგის ანგარიშში დაკონკრეტებული არ არის, თუ რა სახის ნარჩენები იგულისხმება პლასტმასის ნარჩენებში, ასევე ნარჩენები არ არის კლასიფიცირებული საქართველოს მთავრობის დადგენილება №426-ს შესაბამისად.

ალტერნატიული საწვავის მიწოდებისთვის ქარხანაში გათვალისწინებულია მშრალი მეთოდის ღუმელთან საწვავის მიწოდების ავტომატიზირებული სისტემის დამონტაჟება, რომელიც საბურავებს და პლასტმასის ნარჩენებს მიაწვდის ღუმელს. აღნიშნული სახის ნარჩენები განთავსდება გორგოლაჭებიან კონვეიერზე, რომელიც უზრუნველყოფს განთავსებული ნარჩენების (საწვავის) კაუჭიან ელევატორთან მიწოდებას, საიდანაც დახრილი სადინარის საშუალებით ნარჩენები მიწოდება ორმაგ სარქველიან მიწოდების კვანძს, რომელიც უზრუნველყოფს საბურავების და პლასტმასის ნარჩენების შეუფერხებლად მიწოდებას წვის კამერასთან. მიწოდების კვანძი აღჭურვილია იზოლირებული ცეცხლგამძლე მასალით.

პროექტის მიხედვით ტექნოლოგიურ ციკლში მოხდება მთლიანი და დანაწევრებული საბურავების და რეზინის მიწოდება, შემდეგი პარამეტრებით:

- დიამეტრი: 600-დან 1 200 მმ-მდე;
- სიმაღლე: არაუმეტეს 400 მმ;
- წონა: არაუმეტეს 70 კგ;
- საათში მაქსიმალური მიწოდება: 240 საბურავი;

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილი არ არის ინფორმაცია, თუ რა მეთოდით და რაოდენობით მოხდება ტექნოლოგიურ ციკლში ალტერნატიულ საწვავად ნარჩენი ზეთების და პლასტმასის ნარჩენების მიწოდება.

ობიექტზე არსებობს წყალმომარაგების სისტემა. საწარმოო მიზნებისათვის ქარხანაში წყალი გამოიყენება სხვადასხვა აგრეგატების გასაცეხლად, არსებული შხეფსაცივარის წყლის დანაკარგების შესავსებად, აგრეთვე დაფქვილი ნედლეულის წყლით დასამუშავებლად. პროექტის მიხედვით წყლის რესურსების მოხმარების შემცირების და რაციონალური გამოყენების დანერგვის მიზნით, გათვალისწინებულია გამაგრილებელი წყლის რეცირკულაციის სისტემის მოწყობა (ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემა). ობიექტზე გამაგრილებელი წყლებისთვის მოეწყობა ორი ავზი, თითოეული 250 მ³ მოცულობით, საიდანაც მოხდება წყლის მიწოდება მოწყობილობების გაგრილების სისტემასთან. გაგრილების სისტემიდან გამოსული ცხელი წყალი შხეფსაცივარის გავლის შემდეგ დაბრუნება ავზებში. ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემაში წყლის მოხმარების 15%-ზე მეტი გათვალისწინებულია, როგორც დანაკარგები მილსადენში ჟონვაზე ან გაუთვალისწინებელი დანაკარგები, ხოლო 5% იკარგება ტექნიკური წყლის გამწმენდის პროცესში, შესაბამისად, ნორმალური ფუნქციონირების პირობებში დღეღამეში ხდება 762 მ³ ახალი წყლის მიწოდება ტექნიკური წყალმომარაგების სისტემიდან. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად ობიექტზე წარმოიქმნება საწარმოო ჩამდინარე წყლები 12 მ³/დღე ოდენობით.

ობიექტზე სანიაღვრე წყლები წარმოიქმნება ახალი ტექნოლოგიური ხაზის ტერიტორიაზე, რომლის საერთო ფართობი შეადგენს 5,354 ჰა-ს. წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, წელიწადში წარმოიქმნება 1661 მ³ წყალი (დღე-ღამეში 257 მ³). სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების გაწმენდისათვის გათვალისწინებულია წყალარინების სისტემის და გამწმენდი სალექარის მოწყობა, რომლის ტიპი, მოწყობის სქემა, პარამეტრები და წარმადობა საჭიროებს დაზუსტებას. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად გაწმენდილი სანიაღვრე წყლების ჩაშვება მოხდება მდ. ლეხურაში, თუმცა მითითებული არ არის ჩამდინარე წყლების ჩაშვების წერტილის GPS კოორდინატები.

ობიექტზე მნიშვნელოვანი რაოდენობის ნარჩენების წარმოქმნა მოსალოდნელი არ არის. საყოფაცხოვრებო ნარჩენებთან ერთად ადგილი ექნება სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნას, როგორცაა: ინდუსტრიული ზეთები, ზეთით დაბინძურებული მასალები და პოლიეთილენის ნარჩენები. საწარმოს ტერიტორიიდან სახიფათო ნარჩენების გატანა და შემდგომი მართვა ხდება აღნიშნული სახის ნარჩენების მართვაზე შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე კონტრაქტორი კომპანიის მიერ, ხოლო საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანას საწარმოს ტერიტორიიდან უზრუნველყოფს მუნიციპალური სამსახური.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიების ატმოსფერული ჰაერის ხარისხი, როგორც 500 მეტრის რადიუსში, ასევე უახლოესი დასახლებული პუნქტის მიმართ არ გადააჭარბებს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ნორმებს, თუმცა სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილი არ არის ინფორმაცია, დასახლებულ პუნქტთან რა მანძილზე მოხდა გაფრქვევების გაანგარიშება, ასევე ანგარიში არ მოიცავს ინფორმაციას ალტერნატიულ საწვავად გამოსაყენებელი ნარჩენების წვის შედეგად გამოყოფილი ემისიების შესახებ, კერძოდ გაფრქვევათა რაოდენობრივი და თვისობრივი მონაცემები,

ასევე გაფრქვევების შემცირების ტექნოლოგიური და ეკოლოგიური ღონისძიებების აღწერილობა და გათვლები. ამასთან, დაზუსტებას საჭიროებს წელიწადის ცხელ და ცივ პერიოდში გაფრქვევების რეგულირების მეთოდები. მყარ ნარჩენებთან დაკავშირებით, აგრეთვე დასაზუსტებელია მაღალტემპერატურული წვისას წარმოქმნილი პროდუქტების რაოდენობრივი და თვისობრივი მახასიათებლები, მათ შორის მდგრადი ორგანული ნაერთების, ასევე საბურავების წვის შედეგად არსებული ფოლადის მდგომარეობა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, მიმდინარე წლის 8 აგვისტოს კასპის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში სამინისტროს ორგანიზებით გაიმართა სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა, რასთან დაკავშირებით ინფორმაცია განთავსდა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და კასპის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე. განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, კასპის მუნიციპალიტეტის მერიის, შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ და საკონსულტაციო კომპანია შპს „გრინტექის“ წარმომადგენლები. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტროში საზოგადოების მხრიდან წერილობითი შენიშვნები არ წარმოდგენილა.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

- 1. გზმ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
- 2. გზმ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-4 ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
- 3. გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზმ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.**
- 4. გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის აღწერა და საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის: არაქმედების ალტერნატივა, ტექნოლოგიურ ციკლში ალტერნატიულ საწვავად გამოსაყენებელი ნარჩენების მიწოდების და ნარჩენების სახეობების

ალტერნატიული ვარიანტები, ასევე გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული ალტერნატივის დეტალური აღწერა და დასაბუთება;

- საპროექტო ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე, დასახლებამდე (სოფელი, ქალაქი), ზედაპირული წყლის ობიექტამდე და მსგავსი საწარმომდე;
- ალტერნატიულ საწვავად გამოსაყენებელი ნარჩენების რაოდენობა, საწარმოში მიღების პირობები, ასევე თითოეული ნარჩენის სახეობისთვის განკუთვნილი დასაწყობების ადგილები (გენგეგმაზე მითითებით) და შენახვის პირობები;
- ალტერნატიულ საწვავად გამოსაყენებელი ნარჩენების ტექნოლოგიურ ციკლში მიწოდების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- ინფორმაცია ალტერნატიულ საწვავად გამოსაყენებელი ნარჩენების ტრანსპორტირებისათვის გამოყოფილი ავტოტრანსპორტის და ტრანსპორტირების სიხშირის შესახებ;
- ალტერნატიულ საწვავად შემოტანილი ნარჩენების კოდები და დასახელება, „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიცირების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N 426 დადგენილებით დამტკიცებული ნარჩენების ნუსხის შესაბამისად; ნარჩენების აღდგენის ან განთავსების ოპერაციების კოდები და აღწერილობა „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ I და II დანართების მიხედვით.
- საწარმოში განთავსებული და ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული დანადგარების დეტალური აღწერა;
- ობიექტზე დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების დეტალური აღწერა;
- ობიექტის წყალმომარაგების საკითხები;
- ობიექტზე გამაგრებული წყლების შეკრებისთვის მოსაწყობი ავზების მოცულობა, პარამეტრები და მოწყობის ადგილები (გენ-გეგმაზე მითითებით);
- ქარხანაში წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური და საწარმოო ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
- სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხები, სანიაღვრე წყლებისთვის გათვალისწინებული არინების სისტემის და გამწმენდი მოწყობილობის დეტალური აღწერა, პარამეტრები, გაწმენდის ეფექტურობა და სანიაღვრე წყლების მდ. ლეხურაში ჩაშვების წერტილის GPS კოორდინატები;
- მდ. ლეხურაზე ზემოქმედების განსაზღვრა, შეფასება და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგზე და შესაძლო დაბინძურება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საწარმოს გენერალური გეგმა;

5. პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები (მათ შორის ნარჩენი ზეთების, პლასტმასის და საბურავების/რეზინის ნარჩენების წვის შედეგად გამოყოფილი ნივთიერებები), გაბნევის ანგარიში, გაფრქვევათა რაოდენობრივი და თვისობრივი მონაცემები,

ასევე მათი შემცირების ტექნოლოგიური და ეკოლოგიური ღონისძიებების აღწერილობა და გათვლები.

- წელიწადის ცხელ და ცივ პერიოდში გაფრქვევების რეგულირების მეთოდები. საბურავების წვის შედეგად არსებული ფოლადის მდგომარეობა და მისი ზემოქმედება გადნობამდე ცეცხლგამძლე ფენაზე;
- ინფორმაცია ალტერნატიულ საწვავად გამოსაყენებელი ნარჩენების წვის შედეგად წარმოქმნილი სუნის შესახებ და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ხმაურის გავრცელება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები; გრუნტის წყლების დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით ტერიტორიის მოპირკეთების საკითხი, ინფორმაცია ჰიდროსაიზოლაციო ფენის მოწყობის საჭიროების შესახებ;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე, ზედაპირული წყლის ობიექტების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- კუმულაციური ზემოქმედება. საქმიანობის განხორციელების ზონაში არსებული საწარმოების ემისიების, საანგარიშო წერტილების განსაზღვრა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- გზმ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- გზმ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

ვინაიდან პროექტით დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს ტექნოლოგიურ ციკლში ალტერნატიულ საწვავის გამოყენებასთან ერთად, წყალარინების სისტემის და გამწმენდი სალექარის მოწყობას. დაგეგმილი ცვლილებების გათვალისწინებით, გზმ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს მოსალოდნელი ზემოქმედების განსაზღვრას გარემოს თითოეულ კომპონენტზე, ხოლო ექსპლუატაციის პირობებში შეტანილი თითოეული ცვლილება შედარებული უნდა იყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N32-ით გათვალისწინებულ პირობებთან. ამასთან, იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია გეგმავს დაგეგმილი ცვლილებების გათვალისწინებით ერთიანი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებას, რომელშიც გაერთიანებული იქნება ცემენტის წარმოების მთლიანი ტექნოლოგიური ციკლი, საჭიროა გზმ-ის ანგარიშში სრულყოფილად იქნეს განხილული, როგორც არსებული გადაწყვეტილებით გათვალისწინებული საკითხები (მათ შორის საწარმოში არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით), ასევე დაგეგმილი ცვლილებები ერთიანი პროექტის სახით.

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ მიერ წარმოდგენილ კასპის ცემენტის ქარხნის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (ალტერნატიულ საწვავად საბურავების, ნარჩენი ზეთების და პლასტმასის ნარჩენების გამოყენება) (ნარჩენების აღდგენა) პროექტზე სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი/შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.